

Ludwigia uruguayensis (Camb.) Hara (Onagraceae), verwilderd

Joop J. Kleuver (Kloosterhof 14, 7721 XS Dalfsen)

Wout J. Holverda (Rijksherbarium / Hortus Botanicus, Postbus 9514, 2300 RA Leiden)

An escape of *Ludwigia uruguayensis* (Camb.) Hara (Onagraceae)

The discovery of *Ludwigia uruguayensis* in a park-pond in Dalfsen (prov. of Overijssel) was the reason to do some research after the source of this record. It appeared that it is grown in some nurseries, but the trade volume did not become clear. It is likely that the species can stand Dutch winters. It must be considered as a casual escape.

In de zomer van 1993 werden in een vijver – met een begroeiing van gewone inlandse planten – in een plantsoen te Dalfsen enkele drijvende rozetten aangetroffen, die oppervlakkig gezien gelijkenis vertoonden met *Ludwigia palustris* L. Bij nadere beschouwing bleken er ook uit het water oprijzende stengels aanwezig waaraan, zij het schaars, gele bloemen zaten, die in eerste instantie deden denken aan een kleine *Oenothera*, maar met vijf kroonbladen. De open bloem riep ook even herinnering op aan een *Potentilla*.

Tijdens het piekeren over de naam schoot mij opeens een vakantiedag in de Camargue in het geheugen waar ik in een halfdroge bermsloot ook een dergelijke plant had gezien. Nu was – met de flora van Fournier¹ in handen – de determinatie geen probleem meer: *Jussiaea repens* L. (syn. *J. grandiflora* Michx.), een in Zuid-Frankrijk en Spanje genaturaliseerde pantropische soort.

Het leek erop dat iemand zich van overtollig vijver- of aquariummateriaal had ontdaan, en de verwachting was dat de winter wel een einde aan het voorkomen zou maken. In augustus 1994 bleek de soort nog (opnieuw) aanwezig. Toen bleek ook dat de plant nogal variabel was, zowel in bloemgrootte als in de ontwikkeling van de bladrozetten. Ik besloot navraag te doen bij de gemeente Dalfsen waar men mij vertelde dat zij van de aanplant niet op de hoogte waren aangezien het ontwerp van de vijver was aanbesteed bij een firma in Gramsbergen. Medewerksters van deze firma verzekerden mij dat de plant niet uit Gramsbergen afkomstig was, omdat zij zelf de werkzaamheden ook weer uitbesteed hadden.

Wel beschikten zij over literatuur: de soort kwam daarin als *Jussiaea grandiflora* voor en droeg als Nederlandse naam Moerasludwigia, met als toevoeging dat het om een sterk woekerende moerasplant ging – vergelijkbaar met Watermunt – die in water tot ongeveer 10 cm kon groeien.

Men verschafte mij wel het adres waar de plant te koop was. Merkwaardig genoeg ontdekte ik in de vijver nabij de firma een prachtig groepje *Jussiaea*-planten! Op het genoemde adres was de plant inderdaad te koop maar kon men mij niet verder inlichten over de hoeveelheid handel die plaatsvond.

Overigens wordt dit taxon al in 1903 onder de naam *J. repens* L. door Coste² voor Frankrijk opgegeven. Recenter taxonomisch en nomenclatorisch onderzoek door Munz³ en Raven^{4,5} maakt trouwens duidelijk dat het in feite om *Ludwigia uruguayensis* (Camb.) Hara moet gaan, en dat het taxon dat onder de naam *J. repens* L. in de literatuur bekend was nu als *Ludwigia adscendens* (L.) Hara wordt aangeduid. Ook in de Belgische flora van De Langhe⁶ – de plant is daar bekend van Brabant (Ottignies en Louvain-La-Neuve) en van het Champagne-district – wordt de naam *L. uruguayensis* gebruikt, net zoals in Flora Europaea.⁵ Het Nederlandse materiaal is zonder twijfel als *L. uruguayensis* te bestempelen. Deze soort kenmerkt zich als volgt: kroonbladen groot (1,5–2,5 cm), heldergeel, stengelbladen lancetvormig, (6–)8–19(–12) × 1–2 cm, helmhokjes groot (2,4–3 mm). *Ludwigia adscendens* heeft kleinere, bleekgele kroonbladen, die heldergeel zijn aan de basis (9–17 mm), kortere, bredere bladen die aan de top afgerond tot kort toegespitst zijn; de helmhokjes zijn bovendien kleiner (1.2–1.8 mm).

De reden van dit relaas is, dat – gezien de klaarblijkelijke winterhardheid van de soort – het niet ondenkbaar is dat hij onder minder duidelijke omstandigheden wordt aangetroffen en dan ten onrechte een carrière als adventief of spontane neofiet tege moet gaan.

1. P. Fournier, 1977. Les quatre flores de France, Corse comprise. Ed. 2. Parijs.
2. H. Coste, 1903. Flore de La France. Vol. 2. Parijs.
3. P. A. Munz, 1942. Studies in Onagraceae XII, A Revision of the New World Species of Jussiaea. Darwiniana 4: 179–288.
4. P. H. Raven, 1963. The Old World species of Ludwigia (including Jussiaea), with a synopsis of the genus (Onagraceae). Reinwardtia 6: 327–427.
5. P. H. Raven, 1968. In: T. G. Tutin, V. H. Heywood, N. A. Burges, D. M. Moore, D. H. Valentine, S. M. Walters & D. A. Webb (eds.). Flora Europaea. Vol. 2. Cambridge.
6. J. E. de Langhe, L. Delvosalle, J. Duvigneaud, J. Lambinon, C. Vanden Berghen, 1988. Flora van België, het Groothertogdom Luxemburg, Noord-Frankrijk en de aangrenzende gebieden. Ed. 2. Meise.